

Българският шах - заложник на битката между Путин и Каспаров

В сряда избират кой да извърши подмяната на неудобната федерация

ВЛАДИМИР ЙОНЧЕВ | 07 юни 2016 в 09:10

http://m.offnews.bg/news/Razsledvane_68/Balgarskiat-shah-zalozhnik-na-bitkata-mezhdu-Putin-i-Kasparov_630566.html

Дългата ръка на Путин често е била обвинявана за какво ли не и често обвиненията са звучали смехотворно. Но има един казус, с който руският президент е силно ангажиран и точно в него има пряко българско участие.

Шахматът е един от най-важните спортове за Русия. Важността му може да се съизмерва само с хокея и е далеч по-голяма, отколкото на футбола.

Шахматът е важен, не само защото всеки руснак смята за предопределено световният шампион да е руснак. Важен е и защото именно шахматът е произвел най-големите руски/съветски звезди и именно една от тях - Гари Каспаров, е основният политически опонент на Владимир Путин.

Сблъсъкът кой да владее световният шахмат е един от най-големите геополитически сблъсъци. Ако начело е отявлен противник на Путин, тази позиция му дава повече легитимация и авторитет в очите на руснаците, отколкото на който и да е политик.

В този сблъсък на гиганти, по стечение на обстоятелствата участва и България. Заради това, че Силвио Данаилов - мениджърът на Веселин Топалов е сред лидерите на прозападната група в световния шах, има опасност Българската федерация по шах, която той оглавява, да бъде закрыта и подменена с нова и безопасна.

В сряда на повдигащ редица въпроси конкурс, ще бъде избран човекът, който се очаква формално да свърши тази задача.

Предисторията на този конфликт между Запада и Русия, в който ние ще изядем шамарите, е дълга и прелюбопитна.

Царят на шахмата

Начело на ФИДЕ (световната шахматна федерация) от 1995 г. в Кирсан Илюмжинов. Той е първият президент и пръв държавен глава на Калмикия, която е република в състава на Русия, член на управляващата партия "Единна Русия" и по едно време собственик на българския "Петрол" АД, макар да не стана ясно дали изобщо влезе във владение на собствеността си.

И нещо по-важно: Кирсан Илюмжинов е първият руснак (гражданин на Русия, за да бъдем по-точни), който оглавява шахмата. И единственият руснак, който е шеф на международна спортна федерация.

Спечелването на поста е една от най-големите геополитически победи за Русия. По време на Студената война с ФИДЕ са свързани най-болезнените пропагандни удари срещу Съветския съюз.

През 1976 г. правото да се яви като претендент за шахматната корона печели Виктор Корчной - руснак, който малко преди това е емигрирал първо в Швейцария, а след това в Холандия. Той е първият известен емигрант от СССР, който ще се яви на спортното поле в сблъсък срещу собствената си родина. Драмата далеч надхвърля пределите на спорта. СССР прави всичко възможно да предотврати мача. Аргументът е, че Корчной е играл без знаменце на претендентския турнир, защото няма родина, която да представлява. ФИДЕ обаче застава от другата страна на Желязната завеса.

Драмата идва малко след друг грандиозен скандал, в който ФИДЕ не заема страната на СССР - американският шахматист Боби Фишер обвинява четирима съветски шахматисти (сред които и въпросният Корчной), че са уговорили мачовете помежду си, така че да го остават на 4-то място в турнира на претендентите за шахматната корона.

Малко след това ФИДЕ отново тълкува прекалено гъвкаво собствените си правила и допуска Боби Фишер до мач за световната корона с руснака Борис Спаски, което при по-строгото тълкуване не би трябвало да се случи.

В мача Фишер разгромява Спаски, което за руснаците е най-болезнената загуба на спортното поле, а американските медии отдават изключително внимание на този двубой в спорт, от който дотогава не са се интересували.

Българската връзка

През 2005 година Веселин Топалов печели титлата Световен шампион по шах. По това време в шахмата има двама световни шампиони. През 1993 г. действащият световен шампион Гари Каспаров основава свой турнир, който също определя световен шампион. Русия полага огромни усилия да спре турнира на Каспаров, най-популярния противник на Путин.

През 2006 г. двата турнира се обединяват. Обединителният мач се играе в Елиста, столицата на Калмикия. Един срещу друг са Веселин Топалов и руснакът Владимир Крамник.

Мачът е един от най-скандалните в шахматната история. Заради неестествено честите посещения на Крамник до тоалетната възникват съмнения, че там му диктуват следващите ходове. Българският щаб заема остра позиция и открито говори за злоупотреби на Крамник.

Така мениджърът на Веселин Топалов Силвио Данаилов става знаме на прозападната група във ФИДЕ, която иска да сваля хората на Путин от трона на шахмата.

През 2010 година се провеждат избори. В световната асоциация ФИДЕ спорят кандидатът на Путин Кирсан Илюмжинов и кандидатът на Запада Анатолий Карпов. Едновременно с това се води битка и на европейско ниво. За президент на европейския шахматен съюз спорят Силвио Данаилов и посоченият от Кирсан Илюмжинов турчин Али Нихат. Москва хвърля всички сили в битката за световен президент, но подценява Силвио. Макар че Илюмжинов

печели срещу Карпов, неочаквано Силвио побеждава турчина и оглавява Европейския шахматен съюз.

На следващите избори обаче Москва е много по-подготвена. През 2014 г. срещу Кирсан Илюмжинов се изправя самият Гари Каспаров, а Силвио Данаилов отново се състезава за европейски президент. Легенди се носят за финансовите средства и облаги, които Русия отделя, за да подкрепи Илюмжинов и неговия аватар, но така или иначе те няма как да бъдат доказани.

След като и Карпов, и Каспаров са унищожени, става ясно, че на следващите избори, които са през 2018 г., за президент на ФИДЕ като лице на прозападната опозиция ще се кандидатира българинът Силвио Данаилов.

От този момент нататък започва мръсната игра, в която българската държава прави всичко възможно да съсипе българската кандидатура, за да се подмаже на Русия. А тя има реален проблем, защото едва ли ще може да издигне отново Илюмжинов, когато през ноември американското министерство на финансите вкара в черния списък на руски бизнесмени заради сделки с петрол с "Ислямска държава".

Подмяната на федерации

Силвио Данаилов е сериозна кандидатура за поста, само ако е председател на националната шахматна федерация. Ако загуби тази си легитимация, кандидатирането му за президент на ФИДЕ е проблематично.

В България всеки може да си основе федерация и по много спортове има по няколко, но от министерството на младежта и спорта зависи на коя да даде лиценз и да определи за легитимна.

Да се клонират федерации и да се създават нови, които да подменят станалата неудобна стара федерация, е практика, която не започва от Красен Кралев. Емблематична е сагата с вдигането на тежести, където с клониране и подмяна на федерации редица правителства най-добронамерено са се опитвали да осигурят участието на България на

международни първенства след поредицата от допинг скандали.

Разбира се, тази практика се е ползвала и за не толкова патриотични цели. Случвало се е през годините някой министър да подмени някоя федерация, защото не се разбира с ръководството ѝ или защото е измислил финансова схема и му трябва верен човек, с който да я осъществи.

При всички тези подмени схемата е една и съща, само машините се сменят.

Удобният шеф на инспектората

Малко лирическо отклонение - нали се сещате за съвсем пресния случай с Пенка Белева, по прякор Пенка Мазератито. Тя е шеф на Инспектората на здравното министерство и беше острието при грозната акция срещу Фонда за лечение на деца в чужбина. Заради престараването ѝ, съшитите обвинения се разпаднаха пред очите на публиката. Разтръбените ужасяващи злоупотреби всъщност се оказаха улеснения за децата и майките им, а в плика, в който се твърдеше, че има подкуп, се оказа, че има диск със запис на ядрено-магнитен резонанс на пациент.

Заради Пенка Белева Петър Москов и здравното министерство станаха за смях и в медиите услужливо изтече фишът ѝ за заплата, от който се видя, че тя заработва близо 10 000 лева на месец, главно като извънреден труд.

Такава е съдбата на удобните шефове на инспекторати - често свършват стриктно възложената работа, но понеже е мръсна, точно с тях си избърсват ръцете.

Най-лесната схема за подмяна на федерации и с участието на Инспектората. По услужливо подаден сигнал той прави проверка на неудобната федерация. Налага ѝ глоба, която се удържа от субсидията. Междувременно се създава алтернативна федерация. Поставена в безпаричие, старата федерация обикновено сама се отказва от битката, но ако много се дърпа, ѝ се взима лиценз и се дава на новата.

От около година шеф на Инспектората на ММС е човек на име Александър Господинов Александров. Назначен е за временно изпълняващ длъжността и започва серия от проверки. Най-ожесточените проверки са в спортовете, в които вече има подготвена алтернативна федерация.

Глобени са 7 федерации, а най-голямата глоба е срещу Българската федерация по шахмат, начело със Силвио Данаилов - 381 000 лева.

Тайният конкурс

На 11 май служителите в министерството на младежта и спорта виждат на таблото за обяви, че е обявен конкурс за поста шеф на Инспектората. От обявата разбират, че конкурсът тече още от 27 април. 14 дни от срока са минали, а до крайния срок за подаване на документи остават само 6 дни.

Заинтересовани от обявата се опитват да я намерят в сайта на ММС и в регистъра на МС, където трябва да е качена. Не я намират. Не я намираме и ние, което значи, че ако изобщо я има, значи е много добре скрита.

Въпреки това още трима, освен Александров подават документи за конкурса. Изборът на победителя ще бъде обявен в сряда 8 юни в 11 часа. Имаме обосновано предположение кой ще бъде той и с нетърпение чакаме момента да попитаме дали е имал изискуемия за длъжността стаж и ранг.

Разбира се, далеч сме от мисълта, че Александров - доскоро данъчен служител в Нова Загора, собственик на не особено успешен дребен бизнес и длъжник на НАП, е фигура в голямата геополитическа игра.

Кметът шахматист от ГЕРБ

Както знаем, активистите на ГЕРБ са всестранно развити личности. Такъв е и кметът на Хасково Добри Беливанов. Докато си кметува в Хасково, той междуременно създава алтернативния Български шахматен съюз. 90% от

действащите шахматисти се дистанцират от него. Все пак от едната страна е мениджърът на Веселин Топалов, от другата страна е партиен функционер. Единственото известно име във федерацията на Беливанов е гросмайстор Кирил Георгиев, който допреди появата на Веселин Топалов беше най-добрият български шахматист.

И кметът, и гросмайсторът са само параван. Силната личност в алтернативната федерация е предишният шеф на истинската федерация Стефан Сергиев. Учил е политология в Съветския съюз и изказванията му срещу сегашното ръководство обикновено намират трибуна в медиите, силно любещи Русия.

Срещу старата федерация начело със Силвио Данаилов започват серия от проверки, включително и от АДФИ. Четири от тях показват, че няма злоупотреби. Александър Господинов Александров обаче назначава пета проверка. В нея налага санкция за 381 000 лева - бюджета на федерацията за 3 години напред.

Наказанията са заради 2 турнира за Европейската купа проведени през 2014 г. в Албена и Златни пясъци. Планът за разходите по тях е утвърден с 9 подписа на чиновници на Министерството на младежта и спорта, включително и на тогавашния министър. Но друга е причината тези турнири да бъдат съсипани.

По времето, когато Силвио Данаилов е европейски президент на шаха, турнирите са в календара на ФИДЕ. Но Кирсан Илюмжинов не иска големи турнири, организирани от опонента му. И внезапно ги изважда от календара. Така двата най-големи турнира у нас от големи международни форуми се превръщат в самодейни мероприятия, които трябва да бъдат очернени.

Истинската федерация е поставена в безпаричие. Веселин Топалов вероятно редом с Григор Димитров е най-голямата звезда във спорта, но му е отказано финансиране за пътувания и хотел по време на състезания, а за подготовка той дори не е поискал.

Междувременно без да се съобразява с актуалната политическа обстановка, в българския шах изгрява нова звезда от световна величина. 12-годишната Нургюл Селимова от Търговище печели златния медал на Световното първенство по шах за деца и юноши през ноември миналата година. Говори се, че е дете-чудо - от шестгодишна печели турнирите, на които участва. При завръщането ѝ в България никой от министерството на спорта не я посреща, приема и награждава.

Министерството ѝ отказва и финансиране за следващите турнири. Във фейсбук избухва кампания за събиране на средства за Нургюл. Сумата събрана от кампанията не е голяма - около 1000 лева, но има друг неочакван ефект. Министърът на образованието Меглена Кунева вижда призивите за помощ и превежда 6000 лева на училището на Нургюл. Благодарение на тях 12-годишното момиче в момента се състезава на Европейското първенство за жени в Румъния.

Във възрастта 8-18 г. България е втора в ранглистата по шах. Едва ли има друг спорт, в който не отделни единици, а всички състезаващи се деца взети заедно, да са втори в света, веднага след Индия и преди Русия, САЩ и Китай.

Парите за подготовка на тези деца вече са отрязани. Подготовката на Нургюл плаща семейството ѝ с приходите от магазина за хранителни стоки в село Крепча, Търговишко. За да спаси провеждането на турнирите у нас, на които тези деца ще участват, Силвио Данаилов вади пари от джоба си. С лични пари плаща и заплатите на служителите във федерацията, които са съкратени наполовина.

Вероятно няма да издържи дълго. Тогава ще бъде подменен с удобния кмет-шахматист, възможността българин да оглави световна федерация ще бъде унищожена, а българският глас във ФИДЕ завинаги ще бъде за кандидата на Москва.